

ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2017. годину



ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ
ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Београд, март 2019. године

Назив: ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Скраћени назив: ЦЗЖТЉ

В.Д директор: Александра Љубојевић

Седиште фирме: БЕОГРАД

Општина: САВСКИ ВЕНАЦ

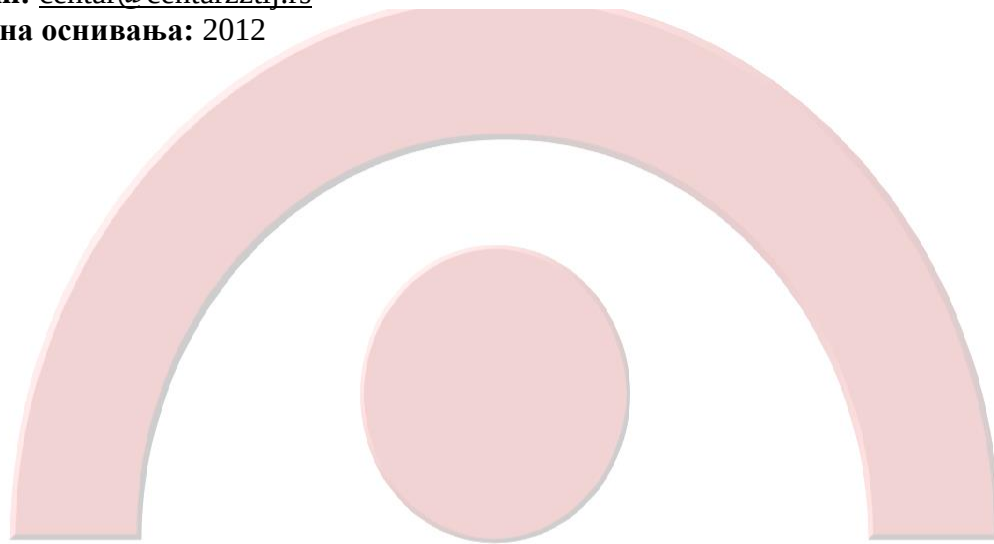
**Адреса за пријем писмена: 11000 БЕОГРАД, НЕМАЊИНА 22-26,
МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА
ПИТАЊА, СЕКТОР ЗА БРИГУ О ПОРОДИЦИ И СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ**

БРОЈ ТЕЛЕФОНА +381 63 610 590, +381 62 575 197

Web: www.centarzztlj.rs

E-mail: centar@centarzztlj.rs

Година оснивања: 2012



**ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ
ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА**

САДРЖАЈ

1. УВОД	4
2. ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ ПРЕМА ГОДИШЊЕМ ПЛАНУ РАДА ЗА 2017. ГОДИНУ	6
2.1. Оствареност резултата у реализацији општег циља 1 - Центар квалитетно и ефикасно обавља поверене послове идентификације, координације и подршке жртвама трговине људима	7
2.2. ОСТВАРЕНОСТ РЕЗУЛТАТА У РЕАЛИЗАЦИЈИ ОПШТЕГ ЦИЉА 2 – Центар има одговарајуће услове за обављање поверених послова	17
2.3. ОСТВАРЕНОСТ РЕЗУЛТАТА У РЕАЛИЗАЦИЈИ ОПШТЕГ ЦИЉА 3 – Центар остварује утицај на унапређивање заштите жртава трговине људима и супротстављање трговини људима у Републици Србији и намеђународном ниову, учешћем у партнерствима, системским процесима и самосталним активностима	20
3. ПОДАЦИ О КОРИСНИЦИМА	24
3.1. Држављанство	24
3.2. Подаци о идентификованим жртвама у 2017. години	25
3.3. ИДЕНТИФИКАЦИЈА ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА МЕЂУ МИГРАНТИМА	30

ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ
ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

1. УВОД

Заштита жртава трговине људима је од општег друштвеног интереса јер се ради о кривичном делу које представља најтежи облик кршења људских права и једну од најпрофитабилнијих криминалних активности. Заштита људских права, која су најгрубље угрожена када су у питању жртве трговине људима, једно је од централних питања и обавеза свих држава. Обавеза помоћи, подршке и заштите жртава овог облика криминала произилази из низа међународних докумената, а посебно важан документ је *Конвенција Савета Европе о борби против трговине људима*, чији је потписник и Република Србија.

Оснивање Центра за заштиту жртава трговине људима у Београду, резултат је опредељења државе да унапреди системске ресурсе за сузбијање трговине људима, а пре свега за унапређење заштите и подршке жртвама трговине, у складу са захтевима међународних докумената чији је република Србија потписник. Основна идеја оснивања Центра била је формирање јавне установе која би представљала основно координационо тело за обезбеђивање подршке жртвама трговине људима и која би обављала послове идентификације, односно утврђивања статуса жртве трговине људима са аспекта повреде људских права жртава, независно од кривичних поступака који се воде за ова кривична дела. Концепт заштите жртава трговине људима који се остварује кроз функционисање Центра за заштиту жртава трговине људима по први пут одваја подршку жртвама трговине од санкционисања кривичног дела и сузбијања трговине људима, успостављајући тесну везу између система социјалне заштите, с једне стране, и МУП-а и правосуђа с друге, као кључних система државе који су одговорни за сузбијање трговине људима и свеобухватну подршку жртвама трговине људима.

Овакав концепт и позиција Центра у оквиру система социјалне заштите у који у великој мери прелази целокупна помоћ и подршка представља пример добре праксе препознат од стране Савета Европе и ГРЕТЕ (Експертске комисије Савета Европе) задужену да прати спровођење Конвенције Савета Европе о борби против трговине људима и Директива које постављају минималне стандарде заштите жртава.

Центар је централна институција идентификације и координације заштите жртава трговине људима у механизму упућивања жртава. Стратегијом превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите тих жртава за период 2017-2022. године као и Акционим планом за њено спровођење предвиђен је низ активности на унапређењу капацитета система заштите и остваривања права жртава трговине људима у складу са међународним стандардима.

Изработом и усвајањем стандардних оперативних процедура за поступање у случајевима трговине људима у којима Центар за заштиту жртава трговине људима заузима централну позицију значајно је допринело позиционирању Центра у државном систему борбе против трговине људима. Коначно институционално позиционирање Центра очекује се усвајањем измена и допуна закона о социјалној заштити. Предлог измена и допуна Закона о социјалној заштити јасно позиционира Центар као установу система социјалне заштите са јавним овлашћењима у процени и планирању заштите и идентификацији жртава трговине људима.

Центар за заштиту жртава трговине људима основан је као установа која се састоји од две организационе јединице: Службе за координацију заштите жртава трговине људима и Прихватилишта за жене жртве трговине људима. Значај Центра препознао је и Савета борбу против трговине људима који је дао препоруке хитног унапређења ресурса и капацитета Центра, а што је у потпуности у складу са потребама Центра и препорукама ГРЕТЕ из извештаја о примени Конвенције Савета Европе за борбу против трговине људима. Ове препоруке уважене су кроз повећање предвиђеног броја запослених у Центру и очекиваним успостављањем Прихватилишта за жртве трговине људима почетком 2019. године. Решењем Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања бр. 112-01-554/2018-21 од 17. октобра 2018. године у Центру је уместо 18 предвиђених предвиђено да раде 24 запослена уз повећање броја стручних радника који непосредни реализују послове идентификације, планирања заштите и координације као и стручних радника који непосредно реализују услугу смештаја за жртве трговине људима.

СЛУЖБА ЗА КООРДИНАЦИЈУ ЗАШТИТЕ ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА функционише од 02.07.2012. године. Основни послови Службе су идентификација жртава трговине људима и координација заштите жртава трговине људима. Идентификација коју врши Служба односи се на утврђивање статуса жртве са аспекта угрожености људских права. Идентификација је полазна тачка у систему помоћи и заштите коју обезбеђује држава, ангажовањем системских ресурса, ресурса специјализованих организација цивилног друштва и других учесника. Кроз послове координације Центар обједињује деловање свих релевантних актера у обезбеђивању подршке појединачној жртви. На вишем, глобалном нивоу, Центар иницира активности различитих система који би унапредили њихове капацитете у оквиру постојећих могућности, али и развојем иновативних активности и услуга, подршку и помоћ коју држава обезбеђује жртвама. Циљ подршке и помоћи је што је могуће успешнији опоравак жртве и њена интеграција у заједницу и породицу, односно изналажење оптималног животног аранжмана.

ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ЖЕНЕ ЖРТВЕ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА почеће са радом у фебруару месецу 2019. године. У новембру месецу 2018. године расписан је конкурс за запошљавање 10 нових радника који ће непосредно реализовати услугу смештаја која се пружа у оквир ове организационе јединице. Обезбеђен је објекат у својини Републике Србије, објекат који одговара потребама и који испуњава све

услове и стандарде за пружање ове услуге. Прихватилиште је предвиђено за прихват жена са искуством трговине људима и девојака изнад 16 година, односно за ургентан прихват жртве, без обзира на стање трауматизације у коме се жртва налази у моменту откривања и смештаја.

Услуге и активности Центра за заштиту жртава трговине људима, односно Службе за координацију заштите жртава трговине људима, с обзиром на мандат Центра, доступне су 24 часа могућим корисницима. Центар/Служба има стално дежурног стручног радника и дежурни брј телефона +381 63 610 590 путем кога се обезбеђује 24-оро часовна доступност услуга. Доступност услуга обезбеђује се у тесној сарадњи са центрима за социјални рад и службеницима полиције, као и специјализованим ОЦД у обезбеђењу смештаја за пунолетне жртве (женског пола). Актуелни недостатак адекватног канцеларијског простора онемогућава несметан поверљив разговор са жртвом у просторијама установе, те се контакти са корисницама/има обављају најчешће у просторијама полиције (које нису адекватне намени) или центара за социјални рад и код пружалаца услуге смештаја, при чему се ремети уобичајени радни ритам установа и не омогућава потребан амбијент за несметан рад са корисницом/ком.

2. ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ ПРЕМА ГОДИШЊЕМ ПЛАНУ РАДА ЗА 2017. ГОДИНУ

Планом рада за 2018-у годину дефинисана су 3 општа циља рада установе за наведени временски период, са дефинисаним активностима:

Општи циљ 1: ЦЕНТАР КВАЛИТЕТНО И ЕФИКАСНО ОБАВЉА ПОВЕРЕНЕ ПОСЛОВЕ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ, КООРДИНАЦИЈЕ И ПОДРШКЕ ЖРТВАМА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Општи циљ 2: ЦЕНТАР ИМА ОДГОВАРАЈУЋЕ УСЛОВЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА

Општи циљ 3: ЦЕНТАР ОСТАВРУЈЕ УТИЦАЈ НА УНЕПРЕЂИВАЊЕ ЗАШТИТЕ ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА И СУПРОТСТАВЉАЊЕ ТРГОВИНИ ЉУДИМА У РЕПУБЛИЦИ И НА МЕЂУНАРОДНОМ НИВОУ, УЧЕШЋЕМ У ПАРТНЕРСТВИМА, СИСТЕМСКИМ ПРОЦЕСИМА И САМОСТАЛНИМ АКТИВНОСТИМА

Важно је напоменути да су циљеви рада Центра дефинисани у складу са мандатом установе, система социјалне заштите и нацртом Националне стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава за 2017-2022-у годину.

**ТОКОМ 2017-Е ГОДИНЕ РАЂЕНО ЈЕ СА 224 КОРИСНИКА,
А РЕАЛИЗОВАНО ЈЕ 2072 ПОЈЕДИНАЧНИХ АКТИВНОСТИ.**

2.1. Оствареност резултата у реализацији општег циља 1 - Центар квалитетно и ефикасно обавља поверене послове идентификације, координације и подршке жртвама трговине људима

Одлуком Владе о оснивању Центра за заштиту жртава трговине људима институцији су поверени послови идентификације жртава кроз поступак стручне процене потреба корисника и послови координације и непосредног пружања услуга жртвама трговине људима. У оквиру овог општег циља, за 2017-у годину постављена су 4 појединачна циља. Приказ циљева и нивоа остварености дат је у табели 1.

Табела1: приказ појединачних циљева и нивоа остварености за појединачни општи циљ 1

Појединачни циљ	Ниво остварености
Идентификација жртава трговине људима се обавља у најкраћем могућем року, препознате су потребе жртава на основу којих се омогућава даљи процес подршке и заштите	Остварен
Унапређена је координација у процеус обавештавања центра о могућим жртвама трговине људима	Делимично остварен
Повећана је спремност заједнице за рано откривање могућих жртава трговине људима	Делимично остварен

Идентификација жртава трговине људима

У 2017 години започета је реализација поступка идентификације на основу сачињених Оперативних смерница (упутство) за идентификацију жртава трговине људима за Центар за заштиту жртава трговине људима. Смернице су интерни документ за обављање процеса идентифиакције и процене, којим су дефинисани унутрашњи процеси, поступци, обрасци, предмети и начини завршавања истих, као и рокови за завршаветак рада. На тај начин омогућена је униформност поступка и ефикасност у раду.

Усвајањем ових смерница уведен је нови поступак у процес идентификације, који се односи на поступање по пријави и процену да ли има елемената у конкретном случају да се започне са процесом идентификације. Овај поступак треба да се

оконча у року од недељу дана од пријема пријаве и завршава се закључком да ли се ради о претпостављеној жртви трговине људима или не. Само за идентификовану претпостављену жртву започиње се поступак идентификације.

Све идентификације започете су у предвиђеном року од пријема пријаве, у складу са наведеним смерницама. Од укупно примљене 142 пријаве (које се односе на 138 особа, с обзиром да је за 4 корисника пријава поднета у 2 наврата), у 99 случаја започет је поступак идентификације. На крају године поступање по пријави било је у току у 10 случајева, а 33 пријаве су одбачене (табела 2). Показало се да је увођење овог поступка убрзало рад на идентификацији, с обзиром ан кратак рок за завршетак предмета поступања по пријави у коме је већ могуће започети са прикупљањем података релевантних за идентификацију. Унапређење идентификације остварено је и унапређењем садржаја процене и начином сачињавања извештаја о идентификацији. Извештај о идентификацији, односно налаз и мишљење стручног радника, садржи сегмент интерпретације прикупљених података у коме се тумаче добијени резултати у складу са теоријским концептима и људским правима, како би се растумачио начин принуде, рањивост жртава и механизми утицаја на жртву. У случајевима где не постоје такозвани "тврди" показатељи трговине људима, који недвосмислено упућују на кривично дело трговине људима, поступак идентификације траје нешто дуже. Идентификација жртава на основу кршења њихових људских права је сложен стручни поступак, у коме је потребно увезати права жртва, њихово кршење, друге релевантне податке о личности и породици и социјалном контексту жртве са елементима трговине људима, с обзиром да није свако кршење људских права истовремено и трговина људима. Просечно трајање поступка идентификације, укључујући писање налаза и мишљења којим је предмет завршен, је око 2 месеца, осим у очитим случајевима експлоатације у смислу трговине људима, када се поступак идентификације завршава много брже.

Табела 2: приказ примљених пријава и начина окончања рада по пријави

Начин окончања рада по пријави	Број пријава
Претпостављена жртва, започиње се процес идентификације	99
Одбачена пријава	33
Рад по пријави у току	10
УКУПНО	142

Извори пријава у 2017-ој години дати су у табели 3.

Табела 3: Структура пријава према извору пријаве

Извор пријаве	Број пријава
МУП	38
Систем социјалне заштите	57
Домаће НВО	15
УН агенције и стране НВО	4

Социјалне службе у иностранству, тужилаштва и сарадници	11
ЦЗЗТЉ по службеној дужности	2
Сродник	5
Лично	6
Министарства	4
УКУПНО	142

Највећи број пријава сумње на трговину људима и даље долази из система социјалне заштите 39% и полиције 27%. Пријаве домаћих НВО чине 11% пријава. Значајно је да је ове године повећан број пријава упућених Центру из иностранства (социјалне службе, тужилаштва, НВО) које чине 8% поднетих пријава, као и број лично поднетих пријава које чине 4% поднетих пријава.

Прелиминарна идентификација жртава трговине људима и даље је веома успешна у оквиру система социјалне заштите. Овоме су допринеле реализоване обуке за систем социјалне заштите о примени индикатора за прелиминарну идентификацију према акредитованом програму обуке "Примена индикатора за прелиминарну идентификацију жртава трговине људима" (више у даљем тексту), као и инструкција Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања "Упутство центрима за социјални рад, установама социјалне заштите за смештај корисника и другим пружаоцима услуга за примену показатеља за прелиминарну идентификацију жртава трговине људима и поступање у случају сумње да је корисник жртва трговине људима" у јулу 2017. године. Од планираних активности на унапређењу прелиминарне идентификације током године реализована је активност припреме меморандума о сарадњи са НВО АТИНА. Такође, у оквиру рада на изради меморандума о сарадњи између Министарства унутрашњих послова, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Вишег јавног тужилаштва, обухваћене су и активности на развоју поступака прелиминарне идентификације између институција које припадају овим министарствима. Планирана активност на изради индикатора за прелиминарну идентификацију у систему здравства је реализована у делу заговарања и успостављања преговора за реализацију активности. Није дошло до склапања договора о изради ових индикатора.

Такође је реализована планирана активност дефинисања модела прелиминарне идентификације жртава трговине људима међу мигрантима. Сачињен модел је преточен у једнодневни програм обуке за запослене у КИРСу и раднике на терену.

Током целе године коришћене су све доступне ситуације да се промовише модел прелиминарне идентификације у свим системима – социјална заштита, полиција, здравство, локална заједница, НВО сектор, УН агенције, систем образовања... Покренут програм заштите деце од трговине људима у образовању и прелиминарне идентификације деце у образовању током 2017 године се није реализовао. Одржавани су само контакти са просветним радницима који су тражили консултације у конкретним случајевима.

Ради ефикасности идентификације и у 2017. Години организовано је континуирано дежурство 24 сата дневно сваког дана. Приликом изласак на терен стручним радницима службе обезбеђени су потребни обрасци и материјал за рад, али није било могуће обезбедити додатну опрему као што је спреј за дезинфекцију, лекови против болова, температуре, влажне и папирне марамице и слично, што доприноси заштити стручних радника и унапређује квалитет заштите жртава.

Током 2017-е године формално су идентификоване 43 жртве трговине људима.

Идентификација је током 2017 године реализована на укупно 109 случајева. Осим 99 случаја који су ушли у процес идентификације по основу новопримљених пријава, у 2017-ој години рађено је и на 10 случајева на којима је рад започео у 2016-ој години, а завршен током 2017-е године.

Резултати идентификације након спроведеног поступка процене приказани су табели 4.

Табела 4: Резултати формалне идентификације претпостављених жртава

Статус	Број особа
Идентификована жртва	43
Не ради се о жртви	34
Поступак идентификације прекинут	5
Идентификација је у току	27
УКУПНО	109

Процес идентификације састоји се од обављања првог разговора са кореником, идентификационог интервјуа, примене других метода и технике процене и теренског рада, посебно изласка на терен у року од 24 сата онда када је неопходна хитна интервенција Центра. Захваљујући добро развијеном механизму доступности услуга центра за социјални рад 24 сата дневно, смањена је потреба за хитним изласком на терен у року од 24 сата. У координацији са месно надлежним центром за социјални рад обезбеђује се заштита жртве, омогућава јој се одмор и опоравак, након чега се обавља идентификациони интервју. Излазак на терен одмах по пријави реализује се након процене примљених података у складу са Оперативним процедурама за идентификацију жртава трговине људима ЦЗЗТЉ.

Израда стручних упутстава и алата за идентификацију жртава трговине људима планирана је углавном кроз пројектне активности, за које није било могуће

обезбедити одговарајућа средства. За једну од планираних активности, дефинисање структурираног интервјуа за децу која су сексуално експлоатисана, неопходна је претходна обука стручњака, која није реализована (изостанак пројектних средстава), тако да овај алат није креиран. Стручни радници Службе за координацију завршили су доступне обуке у вези културно осетљивог приступа мигрантима.

Током године, руководиоца Службе је континуирано пратио рад стручних радника на идентификацији, кроз састанке Службе, индивидуалне консултације, преглед предмета, вођење евиденције и документације о стручном раду запослених и кроз укључивање у рад на конкретним случајевима по потреби.

Планирана активност подршке инспекторату за рад за учешће у прелиминарној идентификацији као самостална активност ЦЗЗТЉ није реализована. Центар је био укључен у пројекат КЛИР који се тичао деце рада и кроз који су дефинисани инструменти и обука за инспекторе. Крајем 2017 године успостављена је сарадња са инспекторатом кроз пројектне активности Међународне организације рада, као и кроз пројекат Савета Европе. Резултат ових активности је успостављена сарадања са појединим инспекторатима и прве пријаве сумње на трговину људима од стране инспектора за рад (прва пријава стигла је из Ниша).

Може се закључити да су током године реализоване активности у складу са реалним условима рада и друштвеног контекста у вези прелиминарне идентификације, унапређени су ресурси за обуку система социјалне заштите за учешће у прелиминарној идентификацији, а континуирано се радило на унапређивању координативне улоге Центра. Идентификација је реализована у најкраћем могућем року, уз препознавање потреба жртава које су омогућавале континуитет у даљем раду са жртвама, обезбеђивању подршке и укључивању релевантних институција и организација у подршку жртвама.

Координација подршке се континуирано одвијала током године. Индивидуални план заштите је кључни инструмент координације који омогућава јасно дефинисање улоге свих актера у подршци конкретној жртви, дефинисање циљева и одређивање конкретних активности појединачних актера, као и рокова за остављање активности и циљева заштите. Током године квалитет координације задржан је на постојећем нивоу, који је недовољан за квалитетну координацију, мониторинг и евалуацију заштите жртава. Планирани водич за спровођење мониторинга није сачињен. Иновирање постојећег обрасца за мониторинг може се реализовати након његове дуже примене, што у овој години није било релеантно извести. Реализоване конкретне активности на праћењу и координацији рада дате су у табели 5.

Табела 5. Активности координације

Активности координације	Број
Комуникација са МУП-ом и тужилаштвом у процесу идентификације и судском поступку	402
Организација конференције случаја	17
Организација састанака тимова	24
Сачињени индивидуални планови услуга	131
Мониторинг преузетих активности од стране корисника/телефонски и директни контакт	42
Мониторинг преузетих активности од стране партнера/телефонски и директни контакт	31
Дописи	125
УКУПНО	647

Планови заштите сачињени су за 114 корисника. Укупно је сачињен 131 план (у 17 случајева након истека постојећег плана сачињени су нови планови). Током године дефинисан је оптимални модел плана заштите, који је усвојен од стране Службе и интегрисан у моделеобрасца који су припремљени за електронски софтвер и базу података о жртвама. Евидентно је кашњење у сачињавању ланва и тешкоће у реализацији, поготову у мониторингу и евалуацији. Осим интерних могућих узрока (Служба и даље има једног стручног радника мање, велики је број жртава на територији Србије што захтева прилагођавање модела праћења, обученост запослених за послове планирања и мониторинга и евалуације, систем редовног праћења и усавршавања кроз праксу) значајни разлози тешкоћа у планирању и праћењу квалитета рада леже и у отежаном прихватању сарадника, посебно у НВО сектору, прихваћеног модела координације, улога и одговорности у заштити жртава појединих актера.

Током године није било могуће реализовати планирану обуку запослених за развој вештина планирања за запослене у Служби, због недостатка средстава.

Кроз континуирано нагажовање стручних радника Службе, постојеће услуге у заједници биле су доступне корисницима. Обезбеђивање услуга било је дефинисано плановима заштите и реализовано најјасан и транспарентан начин.

Укључивање организација цивилног друштва

Током 2017. године у рад са жртвама у току идентификације невладине организације и УН агенције укључене су у 36 случајева. Преглед укључених невладиних организација дат је у табели 5 за подршку новоидентификованим

жртвама током идентификације, а у табели 6 за кориснике који су били у поступку идентификације, али нису идентификовани као жртве.

Табела 6: приказ укључених организација цивилног друштва и УН агенција у подршку новоидентификованим жртвама у 2017-ој години током идентификације

УН Агенција/ Организација цивилног друштва	Број жртава
УНХЦР	2
АТИНА	5
АСТРА	1
УКУПНО	8

Табела 7: приказ укључених организација цивилног друштва и УН агенција у подршку претпостављеним жртвама у 2017-ој години које нису идентификоване као жртве трговине људима или су још увек биле у поступку идентификације

УН Агенција/ Организација цивилног друштва	Број жртава
ИОМ	5
УНХЦР	14
АТИНА	2
АСТРА	3
ЦИМ	2
МИКСАЛИШТЕ	1
УКУПНО	28

Од 43 идентификоване жртве, након идентификације њих 8 је упућено на асистенцију НВО које су имале одговарајуће програме подршке. Асистенцију је обезбеђивала НВО АТИНА (5 случајева на којима је већ била ангажована) и НВО АСТРА 3 (1 случај ангажовања током идентификације и 2 нова случаја).

Ако се сагледа укупан број корисника током 2017 године, 56 иденетификованих жртава је имало обезбеђено подршку НВО.

Непосредно обезбеђивање услуга

Непосредно обезбеђивање услуга корисницама/има реализовано је током процеса идентификације и касније, кроз континуирану подршку. Непосредна

помоћ и подршка током идентификације односила се пре свега на обезбеђивање основних животних потреба, обезбеђење неопходних лекова, обезбеђење смештаја, саветодавно деловање на релативизацији и нормализацији актуелног стања, информисање о ситуацији, правима и могућим пружаоцима подршке, охрабривање, превоз, успостављање контаката са породицом и другим пружаоцима услуга непосредно након идентификације, ангажовање правног заступника, подршка током учествовања у кривичном гоњењу у улози сведока/оштећене и друго.

Преводилац је ангажован у 3 случаја. У другим случајевима идентификације, где је било неопходно ангажовање преводиоца, исти је обезбеђиван посредством УНХЦР-а, када се радило о идентификацији малолетних мигранта без пратње.

Током 2017 године није било ангажовања психотерапеута. Потребе за психотерапијском подршком покривали су сарадници ЦЗЗТЉ. У једном случају ангажован је судски вештак ради вештачења телених повреда кориснице.

Услуге адвоката користило је 45 корисника. Од овог броја, за 38 корисника трошкове затупања сносио је Центар, а за 7 жртава невладине организације.

За 3 жртве обезбеђен је привремени боравак из хуманитарних разлога.

Током непосредног рада са корисницама/има реализоване конкретне активности у идентификацији, подршци и директној помоћи **износе 1425 активности**

Табела 8. Реализовани стручни поступци током идентификације и подршке корисницама/има

Стручни поступак	Број активности
Идентификациони интервју	82
Процена потреба и стања	73
Сачињавање налаза и мишљења	70
Информисање о правима, кривичном делу и судским поступцима	172
Информисање о могућим видовима подршке и пружаоцима услуге	95
Саветодавно усмеравање и оснаживање за превазилажење искуства трговине	211
Преговарње са корисницима са циљем израде индивидуалног плана услуга, прихватања подршке и преузимања личне одговорности за део активности	61
Подршка у очувању и унапређењу породичних односа	76
Оснаживање жртве за учешће у судском поступку	73
Консултативна подршка центру за социјални рад и другим сарадницима	258

УКУПНО**1171****Табела 9.** Друге активности директне подршке жртви

Активности	Број
Превоз жртве	1
Регулисање хуманитарног боравка	3
Присуствовање суђењу	31
Теренска посета/кућна посета	63
Асистенција при смештају корисника	9
Ангажовање адвоката за заступање жртве у судском поступку	38
Ангажовање психотерапеута и других помагача ради постизања психолошке стабилности	0
Ангажовање преводиоца	3
Пакети помоћи (храна, хигијена, гардероба, одећа, обућа)	83
Набавка школског прибора и књига	0
Набавка огрева/дрва	15
Плаћање смештаја	3
Медицинске услуге, лекови и санитетски материјал	2
Школовање	2
Ангажовање вештака	1
УКУПНО	254

У 2017-ој години, сви малолетни корисници који не живе са својим родитељима, имали су регулисану старатељску заштиту.

Током године на смештај је у сарадњи са центрима за социјални рад и НВО обезбеђен за 63 корисника. На смештју се налазило 47 деце и 16 одраслих особа. У групи деце, услуге смештаја је користило 35 девојчица и 12 дечака. Пунолетне особе на смештају биле су особе жнског пола, њих 16.

Табела 10. Приказ малолетних корисника на смештају током 2017е. године у односу на врсту смештаја, установу обезбеђења смештаја, узраст и пол

Р.б р.	Установа	Девој чице	Деч аци	Укупн о
1.	Дечје село, Сремска Каменица	2		2
2.	Центри за азил и прихватно транзитни центри	1	4	5
3.	Прихваталиште Лесковац	1		1
4.	Центар за заштиту одојчади, деце и омладине - стационар	1		1
5.	Прихваталиште Васа Стајић Београд	6	2	8
6.	Прихваталиште Ниш	1		1
7.	Дом за децу без родитељског старања Мирослав Мика Антић, Сомбор	1	1	2
8.	Дом за децу без родитељског старања Споменак, Панчево	4	1	5
9.	Дом за децу без родитељског старања Бела Црква	1		1
10.	Хранитељска породица	8	3	11
11.	Прихваталиште Нови Сад	5		5
12.	Интеграциона кућа Педро Арупе		1	1
	УКУПНО	35	12	47

Табела 11: Приказ пунолетних корисника на смештају током 2017е. године у односу на врсту смештаја, установу обезбеђења смештаја, узраст и пол

Р.б р.	Установа	Ж	М
1.	Прихватни центар за мигранте Суботица	1	
2.	Привремена кућа НВО АТИНА	7	
3.	Прихватилиште за жртве насиља Сремска Митровица	2	
4.	Алтернативни смештај	2	
5.	Дом "Мале Пчелице" Крагујевац	1	
6.	Дом Спомена, Панчево		1
7.	Породични смештај	1	
8.	Прихватилиште за жртве насиља Лесковац	1	
	УКУПНО	15	1

У оквиру директне подршке жртвама оставрена је сардња са националном службом за запошљавање, којој је упућено

2.2. ОСТВАРЕНОСТ РЕЗУЛТАТА У РЕАЛИЗАЦИЈИ ОПШТЕГ ЦИЉА 2 – Центар има одговарајуће услове за обављање поверених послова

Центар је централна институција идентификације и координације заштите жртава трговине људима у механизму упућивања жртава. То потврђују и усвојене стандардне оперативне процедуре за поступање у случајевима трговине људима. Основна идеја оснивања Центра била је управо формирање јавне установе која би представљала основно координационо тело за обезбеђивање подршке жртвама трговине људима и која би обављала послове идентификације, односно утврђивања статуса жртве трговине људима са аспекта повреде људских права жртава, независно од кривичних поступака који се воде за ова кривична дела. Концепт заштите жртава трговине људима који се остварује кроз функционисање Центра за заштиту жртава трговине људима по први пут одваја подршку жртвама трговине од санкционисања кривичног дела и сузбијања трговине људима, успостављајући тесну везу између система социјалне заштите, с једне стране, и МУП-а и правосуђа с друге, као кључних система државе који су одговорни за сузбијање трговине људима и свеобухватну подршку жртвама трговине људима.

Током 2018.године опредељен је објекат у својини Републике Србије намењен за успостављање услуге смештаја за жртве трговине људима како би и друга организациона јединица Центра- Прихватилиште за жртве трговине људима отпочела са радом. С обзиром да је процес запошљавања нових радника окончан успостављање услуге очекује се током фебруара месеца 2019. године.

И током 2018. године остао је нерешен проблем пословног (канцеларијског) простора Центра.

Одржавани су редовни месечни састанци са директором, руководиоцем Службе и секретаром. На овим састанцима поред организационих питања и праћења реализације плана рада део времена посвећен је и актуелним проблемима у пракси и интерним едукацијама. Разматране су теме и питања од значаја за унапређивање праксе, примену усвојених упутстава, дискусије у конкретним случајевима. Током године радило се на развоју кадрова, односно унапређењу стручних компетенција запослених кроз различите видове обука, учешће на стручним скуповима, радионицама, конференцијама и сл.

План стручног усавршавања није сачињен с обзиром да за ову активност нису била предвиђена одговарајућа средства. Обуке и усавршавање стручњака Центра као и обуке које су реализовали запослени у Центру биле су ситуационе и зависиле су од организатора и донатора.

Следи приказ стручних скупова и обука, са подацима о називу скупа, организатору и улози представника Центра:

Назив скупа	Организатор	улога
Остваривање права на компензацију жртава трговине људима	Савет Европе	учесник
Кријумчарење људи- кривичноправни аспект	УНОДЦ	учесник
Трговина људима и родно засновано насиље у мигрантској кризи	НВО АТИНА	учесник
Израда пратикума за заштиту малолетних тражилаца азила без пратње- твининг пројекат	КИРС	учесник
Унапређење права детета кроз јачање система правосуђа и социјалне заштите у Републици Србији	УНИЦЕФ	учесник
Подршка жртвама у Републици Србији	Виктимолошко друштво, Мин. правде	учесник учесник
Ментално здравље избеглица	ПИН, УНХЦР	учесник
Састанак националних координатора у Будви	ИОМ	учесник
Изазови у идентификацији и упоућивању и асистенцији деце без пратње кроз Републику Србију	Save the children	Предавач
Међ. Конференција Некажњавање жртава трговине људима	ОЕБС	предавач
Изградња капацитета релевантних актера за пружање подршке за децу без пратње у ситуацији миграција у Србији	Save the children	Предавач
Етичке дилеме у социјалној заштити	Комора социјалне заштите	Учесник
„Положај жртава трговине људима у светлу права на	ОЕБС, ЦЕНТАР	Предавачи

рефлексију“.		
Помоћ и подршка деци током прелиминарне идентификације жртава трговине људима у систему социјалне заштите“	УНИТАС,	Предавачи
Састанак локалног тима у Нишу	Локални тим Ниш	Учесници
Дечији бракови у Србији	УНИЦЕФ	Учесници
Идентификација и превенција злоупотребе дечијег рада	МИНРЗС, МОР	Учесници
Превенција и борба против трговине људима у РС	Савет Европе	Учесници
Европски дан борбе против трговине људима	Локални тим Лесковац	Учесници
Европски дан борбе против трговине људима	Локални тим Краљево	Учесници
Мерење и процена организованог криминала на западном Балкану	УНДОЦ	Учесник
Обука “Примена индикатора за прелиминарну идентификацију жртава трговине људима”	Комора, ИОМ, МИНРЗС	предавачи
Подршка националном систему азила у Републици Србији	МУП, КИРС	Учесник
Унапређење заштите избегличке и мигрантске деце у Србији кроз ангажовање културних медијатора и унапређење система старатељске заштите	УНХЦР	Учесник
Унапређење квалитета услуга намењених деци укљученој у живо и рад на улици у Србији у складу са општим коментаром УН	ЦИМ	Учесник
„Деца у ризику развој нови и унапређење квалитета постојећих услуга психосоцијалне помоћи“	Фондација тијана Јурић	Учесник
заустави, заштити, помози снажнији институционални одговор на родно засновано насиље у АП Војводина	Секретаријат за здравство АП Војводина	Учесник
Састанак локалног тима у Новом Саду „Слобода нема цену“	Локална мрежа за борбу против трговине људима у Новом Саду	Учесник

Стручно усавршавање стручњака Центра је неопходно, с обзиром на захтеве за обезбеђивањем квалитетних услуга у складу са међународним стандардима. И даље постоје тешкоће у обезбеђивању системског финансирања које би омогућило континуирано унапређења знања и компетенција запослених. С тим у вези јако је тешко и поред препознатих потреба планирати и реализовати едукације за запослене с обзиром да похађање обука зависи од обезбеђивањ средстава од стране донатора за шта су често неопходна велика средства. У Центру је препозната потреба за обукама које би се односиле на стицање уско стручних знања посебно везаних за рад са високотрауматизованим особама са посебним освртом на рад са децом, обуке које се односе на вођења интервјуа са жртвом, рад са посебним приступом жртвама сексуалне експлоатације, радне експлоатације, жртвама трговине људима у циљу присјачења и сл.

У припреми почетка рада Прихватилишта израђен је ЕЛАБОРАТ како би ова услуга била лиценцирана у складу са важећим стандардима за пружање услуга у систему социјалне заштите.

Оно што недостаје још увек је софтвер базе података ради уношења података о жртвама трговине људима. Центар је обавио све припремне радње за креирање базе (обрасци, критеријуми за укрштање, подаци о жртвама и сл.). Очекује се расписивање конкурса од стране Међународне организације за миграције за избор извођача радова која ће финансирати израду дела софтвера који ће касније бити могуће унапредити у поуни капацитет интерактивне базе података.

2.3. ОСТВАРЕНОСТ РЕЗУЛТАТА У РЕАЛИЗАЦИЈИ ОПШТЕГ ЦИЉА 3 – Центар остварује утицај на унапређивање заштите жртава трговине људима и супротстављање трговини људима у Републици Србији и намеђународном ниову, учешћем у партнерствима, системским процесима и самосталним активностима

Центар је централна институција идентификације и координације заштите жртава трговине људима у механизму упућивања жртава. Стратегијом превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите тих жртава за период 2017-2022. године као и новим Акционим планом за њено спровођење за 2019-2020. годину, предвиђен је низ активности на унапређењу капацитета система заштите и остваривања права жртава трговине људима у складу са међународним стандардима. Најважнија активност реализована током 2018. године била је израда нових стандардних оперативних процедура за упућивање жртава односно дефинисање новог националног механизма упућивања. Представници Центра активно су што као чланови Радне групе задужене за праћење реализације Стратегије и Акционог плана што кроз реализовани консултативни процес учествовали су у изради нових стандардних оперативних процедура.

С обзиром на горе наведено и чињеницу да је Стратегија превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите тих жртава усвојена средином 2017. године где прву половину године није постојао стратешки документ, да се током 2018. Године реализовао велики број активности оставарена су значајна унапређења система, и кроз формализација сарадње са институцијама система и организацијама цивилног друштва. Ови резултати су од великог значаја за свакодневну праксу подршке жртвама и могу представљати значајан ресурс за спровођење Стандардних оперативних процедура на републичком нивоу.

Центар је и током 2018. године интензивно радио на унапређењу система идентификације. Значајан ресурс за благовремено препознавање жртава трговине људима и обезбеђивање одговарајуће, а посебно хитне подршке и заштите, представљају центри за социјални рад. Захваљујући едукативним активностима за примену индикатора за прелиминарну идентификацију жртава трговине људима, један део струњака центара за социјални рад је у 2018. години развио је капацитете за обављање ове активности. У циљу унапређења механизма за превенцију и идентификацију жртава трговине људима путем успостављања општих и специфичних индикатора за препознавање и идентификацију жртава и примене **„УПУТСТВА за примену показатеља за прелиминарну идентификацију жртава трговине људима и поступања у случају сумње да је корисник жртва трговине људима“** које је дана 26.07.2017. године донео министар за рад запошљавање борацка и социјална питања донео је Министарство за рад, запошљавање, борацка и социјална питања настављен је рад на реализацији обуке **„Примена индикатора за прелиминарну идентификацију жртава трговине људима“**. **Закључно са 31.12.2018.године** године обука је реализована у _____ термина, обухваћено је преко _____ центара за социјални рад широм Републике Србије уз то да је око _____ нових стручних радника система социјалне заштите прошло ову обуку.

Детаљан приказ реализованих обука дат је у табели на страни 18. извештаја о раду.

Уз реализоване обуке свакодневно су обављане и консултације у свим случајевима обраћања центара за социјални рад Центру. Интензивнији развој капацитета струњака центара одвијао се кроз израду плана заштите жртава, где су стручњаци Центра кроз процес израде плана у сваком конкретном случају, реферисали информације о трговини људима и приказали поступке обједињавања података и доношења одлука када је у питању заштита жртава, поготову деце.

Иако су активности које обухватају обуку и консултације струњака центара за социјални рад и струњака других институција, неопходно је наставити са циљано осмишљеним обукама за стручњаке како би центри и друге институције и организације ефикасно и ефективно учествовали у процесу идентификације и подршке жртвама трговине људима.

Центар за заштиту жртава трговине људима обележио је 30. јул, Светски дан борбе против трговине људима, одржавањем округлог стола **„Сарадња државних органа у заштити жртава трговине људима“**, у Народној скупштини Републике Србије. У сарадњи са ОЕБС-ом и Министарством за рад, запошљавање, борацка и социјална питања организован је округли сто с циљем да се отворе питања значаја сарадње државних органа и организација у заштити жртава трговине људима тј. одговорности државе да на различитим нивоима обезбеди одговарајућу подршку жртвама трговине људима, жртвама једног од најтежих кривичних дела против човечности и људског достојанства. Осим сарадње као централне теме, на округлом столу покренуто је и питање етичности службеника и стручњака, како владиног тако и невладиног сектора у обезбеђивању потребне подршке жртвама поготову у судским поступцима, приликом идентификације и саме подршке.

Питања дужности, одговорности, професионалне етике, етичности законских прописа када је у питању однос државе према жртвама трговине људима била су централна тема догађаја. Иако је генерални став да је наше законодавство интегрисало скоро све међународне стандарде који се тичу заштите жртава, остају отворена питања како се може унапредити заштита, достојанство и интегритет жртве трговине људима у улози сведока/општећене у кривичном поступку, како решавати етичке дилеме када су супротстављени интереси жртве и интереси оптуженог, шта могу да ураде стручњаци како би њихов однос према жртвама трговине људима у различитим животним ситуацијама жртве одражавао етичност, поштовање и праведност, исказивао дужност и одговорност и доприносио добробити жртве као једном од врховних етичких принципа.

Друга активност коју је Центар предузео ради унапређења сарадње у процесу идентификације и упућивања жртава је формализација сарадње са институцијама система и организацијама цивилног друштва. Дана 30.05.2018. године Центар за заштиту жртава трговине људима закључио је споразум о сарадњи са КЛИНИКОМ ЗА ПСИХИЈАТРИЈСКЕ БОЛЕСТИ „ДР ЛАЗА ЛАЗАРЕВИЋ“. Циљ споразума је регулисање међусобне сарадње потписника којим се испољава јасна намера ка успостављању процедура и начина поступања у пружању здравствених услуга за жртве трговине људима. Дана 05.07.2018. године Центар за заштиту жртава трговине људима закључио је споразум о сарадњи са Црвеним крстом Србије у циљу пружања материјално финансијске помоћи најугроженијим корисницима које се налазе на евиденцији Центра. Вредност уговора је 5.000,00 евра са роком извршења до 30.04.2019.г. Дана 06.07.2018. године Центар за заштиту жртава трговине људима закључио је споразум о сарадњи са „СПЕЦИЈАЛНОМ БОЛНИЦОМ ЗА БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ“. Циљ споразума је унапређење пружања здравствених услуга за жртве трговине људима који пате од болести зависности.

Дана __.__.2018. године закључен је меморандум о сарадњи између Министарства унутрашњих послова, Републичког јавног тужилаштва и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у делу надлежности Центра за заштиту жртава трговине људима. Предметни Меморандум значајно ће допринети унапређењу механизма сузбијања трговине људима у Србији пре свега дефинишући улоге и одговорности актера у идентификацији, заштити, превенцији и кривичном гоњењу починилаца.

Центар је истовремено са подршком партнерима у пружању услуга радио и на унапређењу сопствених ресурса за обезбеђивање квалитетних услуга корисницима. У том циљу реализоване су следеће активности: интерне едукације, екстерне супервизије, учешће на обукама и стручним скуповима (више у одељку о остављању циља 2). Посебна пажња посвећена је, као и ранијих година, обезбеђивању помоћи и подршке жртвама током идентификације и у обезбеђивању опоравка и интеграцији.

Осим подршке центрима за социјални рад и другим институцијама система за развој компетенција кроз обуке, Центар је током 2018. године радио и на подршци пружаоцима услуга и реализаторима програма подршке у циљу подизања капацитета пружалаца услуга за прелиминарну идентификацију. У јануару месецу 2018. године одржана је обука „Помоћ и подршка деци током прелиминарне идентификације жртава трговине људима у систему социјалне заштите“ за стручне раднике „Центра за интеграцију младих“ и Прихваталишта за децу без пратње.

Потребно је наставити рад на развоју капацитета пружалаца услуга за препознавање и прелиминарну идентификацију жртава трговине људима, услуга смештаја и посебних програма подршке жртвама. Такође је потребно унапредити сарадњу са пружаоцима услуга које су намењен општој популацији и/или посебним групама корисника, ради укључивања жртава трговине људима у услуге у заједници, како би се оне у процесу осамостаљивања кретале од специфичних и специјализованих услуга намењених жртвама трговине људима, преко мање специфичних, до услуга намењених и другим корисницима услуга система социјалне заштите, до осамостаљивања и успостављања независности од система подршке кад год је то могуће.

Током 2018. године остварена је сарадња са скоро свим штампаним, електронским медијима, тако да су јавности биле доступне информације о раду Центра. У 2018. години стручњаци Центра за заштиту жртава трговине људима учествовали су у бројним телевизијским емисијама на каналима РТС, ПИНК, КЦН, ХЕПИ. Штампани и електронски медији су током целе године објављивали текстове на тему трговине људима и активностима Центра за заштиту жртава трговине људима. С тим у вези штампани и електронски медији у Србији објављивали су информације у вези статистичких података о трговини људима, а које је објављивао Центар за заштиту жртава трговине људима.

Значајна активност у оквиру овог општег циља је информисање стручне и шире јавности путем сајта Центра. Сајт је ажуриран, а попуњавање сајта реализовано је интерним ресурсима Центра.

Неопходно је даље наставити активности на информисању јавности и сензибилизацији грађана и сталном присуству теме „трговине људима“ у медијима.

Центар за заштиту жртава трговине људима у партнерству са Црвеним Крстом реализовао је активности обележавања Светског дана борбе против трговине људима 31. јула у Београду. Активности су реализоване у циљу бољег информисања и сензибилизације јавности и подизања опште свести о проблему трговине људима, посебно деце и младих.

Као и претходних година наставило се са информисањем јавности путем штампе и дистрибуције плаката и промотивних лифлета. У 2017. години штампани су плакати и лифлти. Плакат се односи на рад Центра и има видно истакнут дежурни број Службе који омогућава 24-очасовну доступност услуга

Центра. У 2017. години Центар је израдио и штампао Анализу „Извештај о трговини људима у Србији за 2016.годину“.

3. ПОДАЦИ О КОРИСНИЦИМА

Корисници Центра за заштиту жртава трговине људима су жртве трговине људима, без обзира на узраст, пол, држављанство и националну припадност, односно сва лица за која постоји оправдана сумња да јесу или могу постати жртве трговине људима.

Током 2017. године Центар је радио са укупно 224 корисника. На активној евиденцији на дан 31.12.2017. године био је 151 корисник. Старосна и родна структура корисника током 2016. године, закључно са 31.12.2017. године приказана је у Табели 13.

Табела 13. Приказ укупног броја активних корисника у 2017-ој години и стања активних корисника на дан 31.12.2017. године у односу на пол и узраст, односно старосну доб

Узраст/старосна доб	Укупан број евидентираних корисника 01.01.2017.-31.12.2017.			Број активних корисника на дан 31.12.2017.		
	Ж	М	Укупно	Ж	М	Укупно
Деца (0-17)	51	17	68	36	12	48
Млади (18-25)	63	6	69	44	6	50
Одрасли (26-64)	72	15	87	46	7	53
УКУПНО	186	38	224	126	25	151

3.1. Држављанство

Корисници са којима је рађено у 2017-ој години су пре свега држављани Републике Србије, њих 196, док је према евиденцији Центра у поступку идентификације и пружања помоћи и подршке током године било 28 страних држављана.

3.2. Подаци о идентификованим жртвама у 2017. години

И у 2017 години је највећа заступљеност жртава сексуалне експлоатације, а потом вишеструке експлоатације. Приказ идентификованих жртава трговине људима према врти експлоатације, узрасту и полу дат је табели 4.

Табела 14: Приказ формално идентификованих жртава трговине људима према врсти експлоатације, узрасту и полу

Врста експлоатације	до 18 година		преко 18 година		УКУПНО
	Ж.	М.	Ж.	М.	
Сексуална експлоатације	12		9		21
Вишеструка експлоатација	3		7		10
Принуда на просјачење	2	1		1	4
Радна експлоатација			2	2	4
Принуда на брак	3				3
Принуда на врење кривичних дела			1		1
Међузбир	20	1	19	3	43
УКУПНО	21		22		

Жртве сексуалне експлоатације чине 49% идентификованих жртава (21 жртва). Ако узмемо у обзир чињеницу да се у свих 10 случајева вишеструке експлоатације јавља неки вид сексуалне експлоатације, онда је заступљеност жртава сексуалне експлоатације међу идентификованим жртвама 72% и чине их претежно жене (само је 1 особа мушког пола идентификована као жртва сексуалне експлоатације, и то у вишеструкој експлоатацији).

Међу 21 жртвом сексуалне експлоатације 57% жртва чине девојчице, што говори да се наставља тренд скоро подједнаке заступљености малолетних и пунолетних жртава у сексуалној експлоатацији. Ове године у порасту је експлоатација деце у порнографске сврхе која чине 43% жртава сексуалне експлоатације.

И ове године у значајном броју заступљена је вишеструка експлоатација жртава трговине људима. Жртве вишеструке експлоатације чине 23% идентификованих жртава (10 жртава, од којих је један младић). Код свих жртава заступљен је неки вид сексуалне експлоатације, а у 4 од 10 случајева (40%) јавља се принуда на брак као један вид вишеструке експлоатације. Ово може бити

имндикативно с обзиром на чињеницу да принуда на брак често представља увод у друге видове експлоатације.

Табела 15: приказ видова сексуалне експлоатације према врсти експлоатације, узрасту и полу

Врста експлоатације	до 18 година	преко 18 година	УКУПНО
	Ж.	Ж.	
Искоришћавање проституције	3	7	10
Искоришћавање за личне потребе	1	1	2
Искоришћавање у порнографске сврхе	8	1	9
укупно	12	9	21

Табела 16: приказ видова вишеструке експлоатације према врсти експлоатације, узрасту и полу

Врста експлоатације	до 18 година		преко 18 година	УКУПНО
	Ж.	М.	Ж.	
Принуда на брак, искоришћавање проституције, принуда на вршење кривичних дела и просјачење			1	1
Принуда на брак и вршење кривичних дела, искоришћавање проституције			1	1
Принуда на брак, искоришћавање за личне потребе, врбовање за вршење кривичних дела	1			1
Принуда на брак, искоришћавање проституције			1	1
Искоришћавање проституције, радна експлоатација			2	2
Искоришћавање проституције, принуда на вршење кривичних дела			1	1
Искоришћавање у порнографске сврхе и радна експлоатација	1			1
Искоришћавање проституције и у порнографске сврхе		1		1

Искоришћавање за личне потребе и принуда на вршење кривичних дела			1	1
Међузбир	2	1	7	10
УКУПНО	3		7	

И ове године идентификоване жртве трговине људима су претежно држаљани Републике Србије који чине 93% од укупног броја идентификованих жртава (табела 7).

Табела 17: Приказ броја жртава према земљи порекла

Земља порекла	Број жртава
Србија	40
Авганистан	1
Македонија	1
Црна Гора	1
Укупно жртава	43

Повећан је број држављана Србије који су експлоатисани у иностранству и износи 35% посто од укупног броја жртава држављана РС (транснационална трговина људима). Приказ жртава према земљи експлоатације у односу на земљу порекла дат је у табели 8. Једна држављанка РС експлоатисана је у 2 државе (Француска и Италија). Држављани Србије експлоатисани су у Словенији (жртве сексуалне и радне експлоатације, женског пола), Француској, Аустрији, Шведској, Италији, Босни и Херцеговини, Немачкој, Данској и Белгији. Страни држављани (Авганистан, Македонија и црна Гора) експлоатисани у својим државама, а у Србији су идентификовани као жртве трговине људима (уалзе у приказ националне трговине људима).

Табела 18: Приказ идентификованих жртава трговине људима према земљи порекла и земљи експлоатације

Земља експлоатације	Земља порека					Укупно
	Србија	Црна Гора	Авганистан	Македонија		
Србија	26					26
Словенија	3					3
Француска	5					5

Аустрија	1					1
Црна Гора		1				1
Шведска	1					1
Италија	1					1
БиХ	1					1
Немачка	1					1
Данска	1					1
Авганистан			1			1
Македонија				1		1
Белгија	1					1

У транснционалној трговини људима скоро је подједнако заступљена вишеструка експлоатација, сексуална и радна експлоатација (табела 9) и пунолетне жртве трговине људима које чине 86% жртава транснционален трговине људима.

Табела 19: Приказ транснционалне трговине људима према врсти експлоатације, узрасту и полу

Врста експлоатације	до 18 година		преко 18 година		УКУПНО
	Ж.	М.	Ж.	М.	
Радна експлоатација			2	2	4
Сексуална			4		4
Принудни брак	1				1
Вишеструка	1		4		5
Међузбир	2		10	2	14
УКУПНО	2		12		

Табела 20: Приказ вишеструке транснционалне трговине људима

Врста експлоатације	до 18 година		преко 18 година		УКУПНО
	Ж.	М.	Ж.	М.	
Искоришћавање проституције и радна експл.			2		2
Искоришћавање проституције, принуда на вршење кривичних дела, принуда на брак и просјачење			1		1
Искоришћавање проституције и принуда на вршење кривичних дела			1		1
Принуда на брак, искоришћавање проституције и принуда на вршење кривичних дела			1		1
УКУПНО	0		5		5

Национална трговина људима заступљена је у 29 случајева и чини 67% идентификованих жртава (табела 11). У националној експлоатацији доминира сексуална експлоатација са 24% идентификованих жртава националне трговине људима.

Табела 21: Приказ националне трговине људима према врсти експлоатације, узрасту и полу

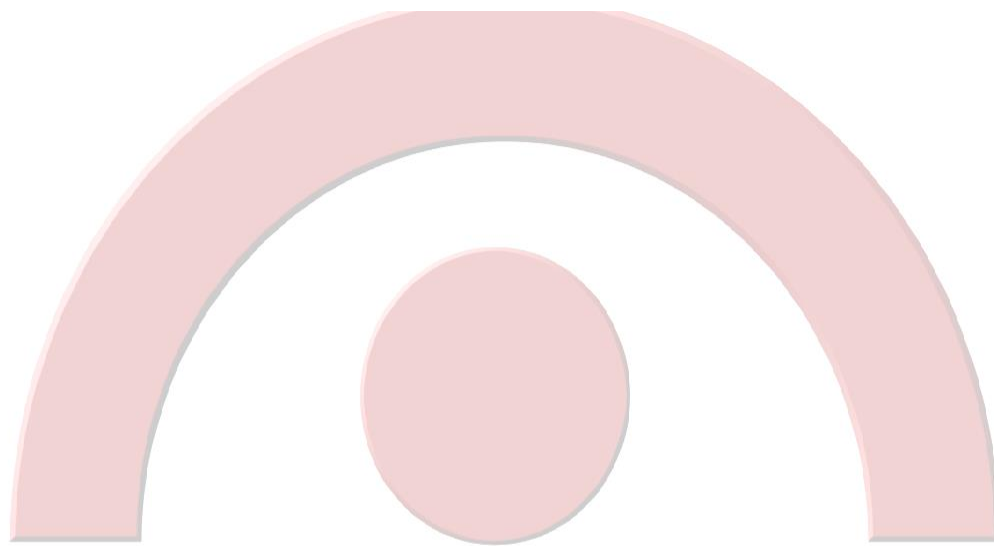
Врста експлоатације	до 18 година		преко 18 година		УКУПН О
	Ж.	М.	Ж.	М.	
Сексуална експлоатације	12		5		17
Вишеструка експлоатација	2		3		5
Принуда на просјачење	2	1		1	4
Принуда на брак	2				2
Принуда на врeње кривичних дела			1		1
Међузбир	18	1	9	1	29
Међузбир	19		10		
УКУПНО					

Табела 22: приказ вишеструке националне трговине људима

Врста експлоатације	до 18 година		преко 18 година	УКУПН О
	Ж.		Ж.	
Искоришћавање у порнографске сврхе и радн експлоатација	1			1
Искоришћавање проституције и принуда на брак			1	1
Искоришћавање проституције и у порнографске сврхе		1		1
Искоришћавање за личне потребе и принуда на вршење кривичних дела			1	1
Међузбир	2		2	4
УКУПНО	4			

3.3. ИДЕНТИФИКАЦИЈА ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА МЕЋУ МИГРАНТИМА

Током 2017 године примљено је укупно 14 пријава сумње на трговину људима међу мигрантима. У свих 14 случајева започето је са иднетификацијом. До краја 2017-е године идентификована је 1 жртва трговине људима, дечак који је жртва вишеструке сексуалне експлоатације. У 3 случаја је закључено да се не ради о жртви трговине људима, док је 10 случајева још увек у току идентификације.



**ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ
ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА**